

Forudsætning, at de Arbejder, der iværksættes under den nuværende Situation, og som ellers ikke vilde være blevet iværksat, hvis Forholdene havde været normale, selvfølgelig udføres som Nødhjælpsarbejder efter Arbejdsløshedslovens almindelige Bestemmelser.

§ 5, som giver Socialministeren Bemyndigelse til at forhandle med Erhvervsministeren og det af ham nedsatte Industriudvalg, har vi ikke noget at indvende imod. Men vi finder denne Bestemmelse saa inderlig overflødig, fordi Ministeren selvfølgelig uden nogen Art af Lovbestemmelser har Bemyndigelse til at optage alle de Forhandlinger, han ønsker, med sin Kollega og det af ham nedsatte Industriudvalg. Det forekommer mig, at det havde været langt bedre, om den højtærede Socialminister, i Stedet for at komme og søge Rigsdagen om en saadan overflødig Bemyndigelse, allerede paa et tidligere Tidspunkt var traadt i Forbindelse med sin Kollega og Industriudvalget og havde taget disse Forhold op til Undersøgelse for om muligt derigennem at forebygge den Arbejdsløshed, som vi nu utvivlsomt staar overfor.

Jeg sagde før, at man ved dette Lovforslag aldeles ikke søgte at komme til Ondets Rod, Arbejdsløshedens Aarsag, thi det væsentlige ved hele dette Spørgsmaal maa jo være, synes jeg, at finde Midler til at holde Produktionen i Gang i saa vidt muligt normalt Omfang. Det er af ulige større Vigtighed end at komme med Forslag om at sætte Arbejder i Gang for de Mennesker, som er blevet kastet ud i Arbejdsløshed, fordi Produktionsforholdene har været af en saadan Art, at den Virksomhed, hvor vedkommende havde sit Arbejde, nu helt eller delvis har maattet standse. Hvis man kan finde Midler til at holde Produktionen oppe paa normal Højde og faa disse Midler bragt til Udførelse, kan den ekstraordinære Lovgivning paa dette Omraade fuldstændig undværes, og jeg vil her tillade mig at pege paa, at det er i Udviklingen af Valutaforholdene, at den stigende Arbejdsløshed har sin Rod.

Den stigende Kronekurs, den danske Kronens Værdi i Forhold til dens Værdi i de nærmest foregaaende Aar, er det, der gør, at dansk Industri for Tiden ikke saa godt som tidligere magter at optage Konkurrencen med Udlandet; Industriens Eksportmuligheder svækkes, og Udlandet paafører dansk Industri en stærk Konkurrence paa Hjemmemarkedet. Heri ligger Faren for den store Arbejdsløshed, og denne Fare

kan aldeles ikke afbødes ved Iværksættelse af offentlige Arbejder, men den kan forebygges, hvis der kan findes Midler til ogsaa under de nuværende Forhold at opretholde Produktionen i nogenlunde normalt Omfang. Vanskeligheden ligger deri, at Produktionsomkostningerne er for høje i Forhold til det konkurrerende Udlands, de er for høje til, at Konkurrencen med Udlandet kan foregaa under nogenlunde lige Vilkaar. Meget mere end de Lovforanstaltninger, der er foreslaaet af den høje Regering, vilde det derfor tynde i Vægtskaaalen, om man kunde komme ind paa ved Overenskomster mellem Arbejdere og Arbejdsgivere i de vanskeligt stillede Fag at faa Produktionsomkostningerne sat ned, og det skulde synes ganske rimeligt at søge optaget saadan Forhandling mellem de interesserede Parter, thi Forholdet er jo dog det, at den danske Kronens Købekraft i Dag ligger adskilligt over, hvad den var, da disse Produktionsomkostninger blev fastlagt. Der er slet ingen Tvivl om, at hvis man ikke kommer nedad med Produktionsomkostningerne, hvis der ikke ydes Ofre baade fra Arbejdernes og fra Kapitalens Side, vil vi komme ud i en meget omfattende Arbejdsløshed.

Jeg skal i denne Forbindelse tillade mig at pege paa Eksempler fra tidligere Aar, hvor man dog i nogen Maade har kunnet naa frem ad denne Vej. Jeg erindrer saaledes et Eksempelovre fra Jylland, hvorledes en Fabrik — det var for øvrigt Vejle Bolte- og Møtrikfabrik — havde givet et Tilbud paa en stor Leverance til de danske Statsbaner, men Prisen laa saa langt ud over, hvad Arbejdet var blevet tilbudt for fra Udlandets Side, at man ikke kunde tage den Pris, selv om ogsaa Statsbanerne den Gang betalte Varer, der produceredes her i Landet, med en Overpris af ca. 20 pCt. i Forhold til Udlandets Priser. Vedkommende Fabrik traadte da i Forhandling med sine Arbejdere, og ved Imødekommenhed baade fra Arbejdernes Side og fra Indehaveren af Virksomheden kom man til Enighed om en betydelig Nedsættelse af Produktionsomkostningerne, for Arbejdernes Vedkommende derigennem, at de arbejdede for en lavere Løn, og for Kapitalens Vedkommende ogsaa gennem en Indskrænkning af Produktionsomkostningerne. Man blev derved i Stand til at skaffe denne Fabrik et Arbejde, som holdt den i Gang, hvis jeg ikke husker fejl, i saadant noget som 4 Maaneder, samtidig med, at Statsbanerne gik med til at betale en endnu større Overpris — jeg tror, man gik op til at betale saadan noget som 25,